

Ders İzlenice Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	19.02.2026
Revizyon No:	1
Sayfa:	6

Bölüm Adı	İlahiyat			Güncelleme Tarihi	5/2/2025
Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	Yıl	Yarıyıl	AKTS
İLH371	İSLAM HUKUKU-III	Zorunlu	2024-2025	Bahar	3
Dersin Seviyesi					
Lisans					
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)		Haftalık Uygulama Saati		Haftalık Laboratuvar Sayısı	
2		2		0	
Öğrenim Türü					
Örgün					
Eğitim Dili					
Türkçe					
Dersin Amacı					
İslam Borçlar ve Eşya Hukuku ile Akitleri tanımak					
Dersin Ön Koşulu Olan Dersler					
Yok					
Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler					
Yok					
Dersin İçeriği					
Borç kavramı, borcun unsurları ve çeşitleri, kaynakları, akdin tanımı, kuruluşu, irade beyanı, akdin genel hükümleri, Edim, fesih, ikale, akdin mevzuu, şartları, sebebi, butlan nazariyesi, borç kaynağı olarak sebepsiz zenginleşme, haksız fiilden doğan borçlar, borcun sona ermesi, borcun intikali, sorumluluk hukuku, akitlerin tasnifi, isimli akitler, yeni Akitler.					
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar					
Yok					
Staj Durumu					
Yok					
Ders Kitabı / Malzemesi*					
1	Fıkıh II, Prof. Dr. Murteza Bedir, Prof. Dr. Servet Bayındır, Prof. Dr. Abdüsselam Arı, Doç. Dr. Necmettin Kızılkaya, Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Durmuş, (İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi).				
İlave Kaynak(lar)*					
1	Mukayeseli İslam Hukuku, Hayrettin Karaman.				
2	İslam Hukuku, Muhsin Koçak, Nihat Dalgın, Osman Şahin.				
3	İslam Hukukunda Borçların İfası, Bilal Aybakan.				
4	İslam İcra ve İflas Hukuku, Fahrettin Atar.				
5	Delilleriyle Ticaret ve İktisat İlmi, Hamdi Döndüren.				
6	İslam Hukuku El Kitabı, Komisyon.				
7	İslam Hukukunda Borcun Gecikmesi, Rahmi Yaran.				
Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri/Görevlileri					
Prof. Dr. Şevket Pekdemir					
Dr. Öğr. Üyesi Yasin Erden					
Ders Asistanı/Asistanları					
Arş. Gör. Sümeyye Aydın					

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**

ÖÇ-1	İslam borçlar hukukuna dair temel kavram öğrenir ve genel bir nosyon kazanır.
ÖÇ-2	İslam borçlar hukukuna ilişkin temel kavram ve doktrinleri tanıır ve yorumlar.
ÖÇ-3	İslam hukukunda bey, icare, karz akitleri hakkında bilgi edinir.
ÖÇ-4	İslamın mal, mülkiyet ve ekonomiye bakışını temel kaynaklar çerçevesinde öğrenir.
ÖÇ-5	İslam hukukunda akdin hangi anlama geldiği, nasıl kurulduğu, tarafları ve akdi ortaya çıkaran irade beyanının nasıl olması gerektiğini öğrenir.

Ders İzlenice Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	19.02.2026
Revizyon No:	1
Sayfa:	6

HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ

Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler			Kaynaklar ***
			Bilgi	Beceri	Yetkinlik	
1.	İslam’da mal, mülkiyet ve İslam’ın ekonomiye bakışı	İslam Ekonomisini ana hatlarıyla anlatır	x			➤ Fıkıh II, Prof. Dr. Murteza Bedir, 15-41
		İslam ekonomisinin mahiyetini diğer ekonomik sistemlerden ayırır		x		
		İslami ekonomisi hakkında verilmiş hükümleri analiz eder			x	
2.	Akid kavramı, akdin kuruluşu, irade beyanı ve taraflar	Akitleri genel olarak öğrenir	x			➤ Fıkıh II, Prof. Dr. Murteza Bedir, 42-71
		Akit teorisinin İslam hukukundaki önemini fark eder		x		
		Akitlerin delillerini analiz eder			x	
3.	Akdin hukuki sonuçları, çeşitleri, muhayyerlikler ve akdin sona ermesi	Akdin hukuki sonucu, akdin kısımları ve akdin bitişini öğrenir	x			➤ Fıkıh II, Prof. Dr. Murteza Bedir, 72-95
		Akdi, etraflıca kavrar		x		
		Akit teorisinin temellerini tahlil eder			x	
4.	Satım ve icare (kiralama) akitleri	Mülkiyetin çıkışı ve menfaatin devri arasındaki farkı anlatır	x			➤ Fıkıh II, Prof. Dr. Murteza Bedir, 96-115
		Kaynaklar arasındaki ilişkiyi görür		x		
		Kaynakları mukayese eder			x	
5.	Sarf, selem, istisna ve vedia	Para cinsinin konu olduğu akitleri ve benzer aitlei anlatabilir	x			➤ Fıkıh II, Prof. Dr. Murteza Bedir, 116-140
		Klasik metinlerden örnek parçaları anlayabilir		x		
		Delilleri analiz eder			x	
6.	Kefâlet, havâle, rehin ve vekâlet akitleri	Kefil olma, ipotek verme ve vekil olma konularına dair fikhî ahkâmı öğrenir	x			➤ Fıkıh II, Prof. Dr. Murteza Bedir, 141-169
		İlgili fikhî hükümlerin karşılaştırılabilir		x		
		Zikri geçen konularda değerlendirme yapar			x	
7.	Ara Sınava Yönelik Konu Özetlemeleri					
8.	Ara Sınav Haftası Ara sınav; ilk 7 hafta işlenen konuları ve hedefleri kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme araçlarıyla gerçekleştirilecektir.					
	Ara sınav değerlendirilmesi	Sınav %	Ödev %	Oranlar, ders sorumlusu öğretim elemanı tarafından belirlenerek yandaki tabloya işlenir.		
		100	-			
9.	Şirket kavramı ve çeşitleri	İslam Şirket Hukukunun temel çerçevesini öğrenir	x			➤ Fıkıh II, Prof. Dr. Murteza Bedir, 170-204
		İslam Şirket hukukunun mahiyetini kavrar		x		
		İslam Şirket hukukunu diğer şirketlerden ayıran yönü değerlendirir			x	
10.	Vakıf ve sadaka	İslam Vakıf Hukukunda incelenen konular hakkında açıklama yapar	x			➤ Fıkıh II, Prof. Dr. Murteza Bedir, 205-224
		Vakıf teorisinin temel prensiplerini görür		x		
		İslam vakıf teorisinin oturduğu zemini tahlil eder			x	
11.	İslâm hukukunda karz ve faiz	Faiz ve borç alanlarında incelenen konular hakkında açıklama yapar	x			➤ Fıkıh II, Prof. Dr. Murteza Bedir, 225-251
		Faizin temel prensiplerini görür		x		
		Faizin oturduğu zemini tahlil eder			x	

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	19.02.2026
Revizyon No:	1
Sayfa:	6

Ders Değerlendirme

Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	Adet	Değer
Ara Sınav	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri	Adet	Değer
Final Sınavı	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		%40
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		%60
Toplam		%100

Ders İş Yüğü

Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Derse Katılım	25	2	50
Bireysel Çalışma	25	2	50
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	1	8	8
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	1	10	10
Toplam İş Yüğü (Saat)			120
AKTS (Toplam İş Yüğü/30)			120/30=4.00

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	19.02.2026
Revizyon No:	1
Sayfa:	6

Program Çıktıları (PÇ) ile İslam Hukuku III Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Program Çıktıları	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÇ1) Kur'an'ı ve ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.		2			3		
PÇ2) Hadis ve ilgili konularını bilir anlar ve yorumlar.		3			4		
PÇ 3) Hz. Peygamberin hayatıyla ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.							
PÇ 4) Temel İslami İlimlerle ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	3	1	4	3			
PÇ 5) Türk ve İslam tarihi, sanatları ile ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	4	4	4	3	2		
PÇ 6) Felsefe ve din bilimleri konularıyla ilgili bilgileri değerlendirme ve yorumlayabilme yeteneğine sahip olur.							
PÇ 7) İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır.							
PÇ 8) İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur.							
PÇ 9) Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. Disiplinler arası bakış açısı ile değerlendirme yapabilir.	2						
PÇ 10) Türkçeyi güzel ve doğru kullanır ve konuşur. Hitabet sanatının inceliklerini bilir ve uygular.							
PÇ11) Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur.	1	2			1		
PÇ 12) Formasyonunun gerektirdiği kurumlara ve faaliyetlere iştirak ve intibak eder. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası dini, kültürel ve sosyal politikalarının geliştirilmesinde aktif rol üstlenebilir.							
PÇ 13) Bilgi birikimini uygulama ve eğitim-öğretim alanına taşıyabilir ve farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanabilir.							
PÇ 14) Yaşayan dünya dinleri ve dinî akım mensuplarıyla iletişim kurup, aracı roller üstlenip, bir arada yaşamaya yönelik ortak projeler üretebilir.							
PÇ 15) Yaşam boyu öğrenme, öğretme ve kendini geliştirme alışkanlığı kazanır.							
PÇ 16) Mesleki dil ve terminolojiye hâkim olur. Arapça, Osmanlıca ve Batı dillerinde yazılmış kaynakları ve metinleri okuyup değerlendirebilir. Yerli ve yabancı meslektaşlarıyla bilimsel ve kültürel iletişim kurabilir.							
PÇ 17) Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, kültürel, dinî değerler ve mesleki etik ilkelere uygun davranır Bilgisiyle örtüşen davranışlar sergileyerek topluma örnek olma şuuruyla hareket eden iyi bir insan ve vatandaş olur. Beşeri münasebetlerinde ve iletişiminde gerekli özelliklere sahip olur ve sosyal ilişkileri olumlu düzeyde yürütebilir.							
PÇ 18) Dini konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirme, sorunlara yazılı ve sözlü olarak çözüm önerileri sunma becerisi kazanır.							
PÇ 19) Dinî konularda uzman kişilerle bilgi alışverişinde bulunma ve tartışma becerisine sahip olur.			4				
PÇ 20) İlahiyat alanındaki sorunları dinî temel kaynaklardan hareketle tanımlar ve gerektiğinde bireysel ve ekip halinde çalışarak çağdaş sorunlara bilimsel ve objektif alternatif çözümler üretebilir.			4				

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile İslam Hukuku III Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Çıktıları	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
Programa Özgü Ölçütler							
PÖÖ 1 İslam borçlar hukukuna dair temel kavram öğrenir ve genel bir nosyon kazanır							
PÖÖ 2 2.İslam hukukunun gelişim aşamaları hakkında bilgi sahibi olma	4	4	3	4	4		
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme	3	3	3	3	3		
PÖÖ 4 İslam hukukunda bey, icare, karz akitleri hakkında bilgi edinir.							
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma							
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma							

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	19.02.2026
Revizyon No:	1
Sayfa:	6

PÖÖ 10 İslam borçlar hukukuna ilişkin temel kavram ve doktrinleri tanımlar ve yorumlar.	1	1	3	3	3		
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma	4	4	2	2	1		
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 14 İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma							